

Vastaanottaja Lohjan kaupunki:

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Joonas Räsänen

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Jussi Patinen

Kaupunginjohtaja Pasi Perämäki

Kaupunkirakennusjohtaja Pekka Puustosalu

ALOITE PORLAN KEHITTÄMISEKSI KALANVILJELYMUSEOKSI JA LUONTONÄHTÄVYYDEKSI

Hugo Lagus rakennutti yli sata vuotta sitten Lohjanjärven Aurlahden rantaan, Porolähteiden alueelle Porlan kalanviljelylaitoksen. Porla oli maamme ainoa keskieurooppalaistyylinen laitos, jossa kaloja kasvatettiin suurissa, luonnollista ravintoa hyödyntävissä lammikoissa.

Porla on näytellyt perustamisestaan lähtien mitä merkittävintä ja tuloksellisinta roolia maamme kalanviljelyn kehityksessä. Se on tehnyt uraauurtavaa työtä uusien lajien viljelyyn ottamisessa, ja viljelymenetelmien kehittämisessä ja tuottanut aikoinaan valtaosan maamme kuhan, karpin ja täpläravun poikasista ja kaikki toutaimen vastakuoriutuneet poikaset jatkokasvatusta ja istutuksia varten. Porlan ansiosta saatiin äärimmäisen uhanalainen toutain ja Ingarskilan taimen pelastetuksi häviämislästä.

Porlasta tuli myös maamme limnologisen tutkimuksen alkukoti vuodesta 1949 lähtien.

Muutamia vuosia sitten kansanliikkeen avulla saatiin Porlan ranta-alueella uhananut massiivinen rakennushanke estetyksi ja alue rauhoitetuksi rakentamiselta. Tällöin syntyivät edellytykset kehittää Porlasta kaupunkilaisia ja vierailijoita palveleva luontopuisto.

Vastoin odotuksia ja toiveita on tämä kehitystyö jäänyt varsin vaatimattomaksi ja suunnitelmat toteuttamatta siitä huolimatta, että alueen ihmisen muokkaama ainutlaatuinen luonto ja näkymät antavat mahdollisuuden Porlan kehittämiselle todelliseksi nähtävyydeksi. Sen luonto on lajikirjoltaan ainutlaatuisen monimuotoinen ottaen huomioon sen sijainnin aivan eteläsuomalaisen kaupungin keskustan läheisyydessä. Tämä tekee Porlasta myös erinomaisen paikan esitellä koululaisille ja muille kävijöille alueen rikasta eläimistöä ja kasvistoa. Siellä voi tutustua luonnontilaisena säilyneen metsän tyyppilliseen eläin- ja kasvilajistoon kuin myös lammikkoalueen vesieliöstöön ja runsaaseen, alueella pesivään vesilinnustoon. Porlan pihapiiri on säilynyt alkuperäisessä muodossaan läpi vuosisadan.

Porlasta on kuitenkin puuttunut se toiminnallinen tekijä, joka voisi tehdä siitä todellisen nähtävyyden ja vierailukohteen.

Allekirjoittaneet järjestöt ehdottavat, että Porlasta muodostettaisiin toimiva kalanviljelylaitosmuseo, jossa esiteltäisiin kalaviljelyn historiaa ja menetelmiä laajemminkin.

Porlassa on hyvät mahdollisuudet esitellä eli viljelymenetelmiä myös käytännössä. Siellä ovat toimintakuntoisina säilyneet lasiset haudontasuppilot, joissa haudottiin toutainta, muita karppikaloja ja haukea, kuhan haudonnassa käytettyä välineistöä sekä taimenen kasvatuskaukalot, joissa tälläkin hetkellä kasvatetaan taimenistukkaita Karjaanjoen vesistöalueen oman taimenkannan vahvistamiseksi. Porlassa

kehitetty, maailman parhaana pidetty ravunhaudontalaite, "Porla-hemputin" on myös säilynyt toiminta- ja esittelykuntoisena.

Kävijöitä voidaan siis tutustuttaa vesiviljelymenetelmiin kuvallisten esitysten lisäksi myös toimivien välineiden avulla alkuperäisessä ympäristössä, Porlan yli satavuotiaassa hautomossa, joka. Kunnostetussa hautomorakennuksessa voidaan jatkossakin hautoa vesistön taimenta sekä esitellä Mustionjoen vastakuoriutuneiden raakunpoikasten kasvatusta istutuskokoon.

Porlan päärakennus, kalastusmestarin asunto soveltuu hyvin opastuskeskukseksi. Vanhan "tilapäisen" laboratoriorakennuksen tilalle voidaan rakentaa sitä ulkonäöltään muistuttava rakennus näyttely- ja toimintatilaksi.

Esitämme, että Lohjan kaupunki ottaa ehdotuksemme Porlan jatkokehityksen pohjaksi. Näin Porlasta saadaan tärkeä osa ja nähtävyys jo pitkään kehitteillä olevaan, Moisiolta Haikariin ulottuvaan Lohjan rantaraittiin.

Suunnitteluun olemme valmiit tarvittaessa hakemaan projektirahoitusta EU:n Leader Ykkösakselilta.

Allekirjoittavat yhdistykset:

Pro Porla ry

Suomen Kalastusmuseoyhdistys ry

Lohjan Seudun Ympäristöyhdistys ry

Lohjan lintutieteellinen yhdistys Hakki ry

Hiidensalmen asukasyhdistys ry

Moisio-seura ry

Nummentaustan Asukasyhdistys ry

Ojamo-Seura ry

Routioseura ry